

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/138/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515010283
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Patrik Príbelský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3515010283.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a členov senátu JUDr. Petra Tótha a JUDr. Jozefa Janíka, v trestnej veci proti obžalovanému N. K. vedenej pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods.1 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 2T/96/2015 zo dňa 10.09.2015, na verejnom zasadnutí konanom dňa 27. októbra 2015, takto

r o z h o d o l :

I. Podľa § 321 odsek 1 písm.d), písm.e), odsek 2 Trestného poriadku zrušuje sa v napadnutom rozsudku celý výrok o treste odňatia slobody, spôsobe jeho výkonu, uloženom probačnom dohľade a uloženej povinnosti, ako aj zrušujúci výrok o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/180/2014 zo dňa 10.12.2014.

II. Na podklade § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

obžalovaný N. K. - nar. XX.XX.XXXX v K., trvale bytom R. K.
nad C., S. č. XXXX/XX, prechodne bytom
R. K. nad C., J. č. 2, t.č. vo väzbe
v ÚVV Ilava

o d s u d z u j e :

Podľa § 208 ods.1 Tr. zákona, § 36 písm. l), § 38 ods.2, ods.3, § 42 ods.1 Tr. zákona s použitím § 41 ods.2 Tr. zákona na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 48 ods.2 písm. a) Tr. zákona sa obžalovaný na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods.2 Tr. zákona súd z r u š u j e výrok o treste, ktorý bol obžalovanému uložený trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp.zn.: 1T/180/2014-103 zo dňa 10.12.2014, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (ďalej len súd I. stupňa) uznal obžalovaného N. K. za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods.1 písm. a) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

od presne nezisteného času od roku 2014 do 08.04.2015 v Novom Meste nad Váhom v rodinnom dome na J. ulici č. X ako manžel S. K. vyvolal u nej psychické a fyzické utrpenie tým, že ju sledoval, podozrieval z nevery a masturbácie, natáčal ju na mobilný telefón počas spánku ako dôkaz, že masturbuje, fyzicky ju napádal tak, že jej dával facky, udieral ju päťami do žalúdka, na jedno miesto na stehne, do oblasti spánkovej časti hlavy, hodil ju o stenu, kopal ju na zemi, držal jej nôž pri krku, porezal ju po stehne, vyhrážal sa jej, že ak od neho odíde, nájde ju a dokope ju, čo vyústilo dňa 08.04.2015 kedy jej dal nôž ku krku, najmenej dvakrát ju udrel svojou hlavou čelom do jej hlavy, po čom podala trestné oznámenie na políciu, pričom po návrate z polície domov ju tento opätovne fyzicky napadol tak, že ju znova udrel dvakrát päťou do spánkovej časti hlavy, na čo vyhládala lekárske ošetrenie, pri ktorom boli zistené zranenia pomliaždenie hlavy v spánkovej a záhlavnej oblasti, pomliaždenie brucha vľavo, podozrenie na otras mozgu, v dôsledku čoho sa u nej rozvinula adaptačná porucha.

Súd I. stupňa za to uložil obžalovanému podľa § 208 ods. 1, § 42 ods.1, § 41 ods.1, ods.2, § 38 ods.2, § 36 písm. l), § 37 písm. h) Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 roky, ktorého výkon mu podľa § 49 ods.1 písm. a) a § 51 ods.1 Tr. Zákona podmienične odložil za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods.2 Tr. zákona mu určil skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov, v rámci ktorej mu podľa § 51 ods.2, ods.4 písm. g) Tr. zákona uložil povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Podľa § 42 ods.2 Tr. zákona súd I. stupňa zároveň zrušil výrok o treste, ktorý bol obžalovanému uložený trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn.: 1T/180/2014-103 zo dňa 10.12.2014, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad

Uvedený rozsudok napadol ihneď po vyhlásení odvolaním prokurátor Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom vo vzťahu k výroku o treste v neprospech obžalovaného, pretože obžalovanému bol uložený podmieničný trest.

Prokurátor v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že s rozhodnutím súdu I. stupňa o uložení podmieničného trestu odňatia slobody sa nestotožňuje. Obžalovaný svojím konaním spôsobil poškodenú fyzické a psychické utrpenie. Jeho konanie poškodená pociťovala ako ťažké príkorie, trpí syndrómom týranej osoby. Ako následok prežitých udalostí u nej vznikla adaptačná porucha. V jej osobnostnej štruktúre sú črty závislej osobnosti, ktorá má potrebu k niekomu patriť, vytvárať si hlbší vzťah, ktorý chce za každú cenu udržať. Domáce násilie malo na jej psychiku výrazný dopad. Obžalovaný bol v minulosti 8 krát súdne trestaný a 5 krát priestupkovo prejednaný. I keď niektoré odsúdenia sú zahladené, možno z nich usudzovať, že sa jedná o osobu so sklonom páchať trestnú činnosť. Pri páchaní trestnej činnosti nešlo u neho o jednorazové vybočenie. I keď poškodená uviedla, že chce, aby sa obžalovaný vrátil domov, je potrebné podľa prokurátora poukázať, že ide o ženu, ktorej osobnosť je emocionálne labilná, vnútorne zneistená, zaťažená iritujúcimi obavými myšlienkami.

Preto prokurátor navrhol, aby krajský súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zástupca krajského prokurátora zotrval na podanom odvolaní a dôvodoch uvedených v jeho písomnom vyhotovení. Doplnil, že rozsudok súdu prvého stupňa navrhuje podľa § 321 ods.1 písm. e) Tr. poriadku zrušiť a podľa § 322 ods.3 Tr. poriadku navrhuje uložiť obžalovanému nepodmieničný trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Poškodená uviedla, že by bola rada, keby bol obžalovaný doma.

Obhajkyňa navrhla odvolanie prokurátora ako nedôvodné podľa § 319 Tr. poriadku zamietnuť. Uložený podmieničný trest je podľa nej najlepšou zárukou i mementom pre zmenu správania sa obžalovaného.

Obžalovaný sa pripojil k návrhu obhajkyne.

Krajský súd ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania prokurátorom - podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku,

proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Neopomenul pritom skúmať, či vec neobsahuje chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora vo vzťahu k uloženiu len podmiennečného trestu odňatia slobody v neprospech obžalovaného, je dôvodné.

Súd I. stupňa uložil obžalovanému podmiennečný trest odňatia slobody s príslušnou skúšobnou dobou, probačným dohľadom a uložením povinnosti. Tento postup odôvodnil v podstate tým, že zohľadnil predovšetkým vyjadrenie poškodenej na hlavnom pojednávaní, že obžalovaného stále miluje a deti sa nevedia dočkať jeho návratu domov. Doba výkonu väzby, ktorá bola vytrhnutím obžalovaného z rodinného prostredia mu umožnila skorigovať jeho životné priority smerom umožňujúcim očakávať efektívne dosiahnutie účelu trestu aj formou probačného dohľadu, bez potreby ďalšieho obmedzovania osobnej slobody. Prevýchova obžalovaného bude preto podľa názoru súdu I. stupňa najlepšie realizovateľná za situácie, keď tento bude môcť opäť začať fungovať ako otec detí, starajúci sa reálne o ich výchovu. Ide o sociálnu rolu, v ktorej sa obžalovaný osvedčil.

Súd I. stupňa pri takto ukladanom treste nepostupoval v súlade so základnými zásadami ukladania trestov uvedenými v §§ 34 a 38 Trestného zákona, neprihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, všetky priťažujúce a poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy a dospel k nesprávnemu záveru o nepotrebnosti uloženia nepodmiennečného trestu odňatia slobody. Tým bolo porušené ustanovenie e § 34 ods.1, ods.4 a § 38 ods.2 Trestného zákona, čo predstavuje odvolací dôvod podľa § 321 ods.1 písm. d), e) Trestného poriadku.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods.4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods.2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods.3 Trestného zákona ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 49 ods.1 Tr. zákona súd môže podmiennečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak

a) vzhľadom na osobu páchatel'a, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatel'a výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, alebo

b) prijme záruku za nápravu páchatel'a a ak vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, má za to, že výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

Podľa § 50 ods.1 Tr. zákona pri povolení podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody určí súd skúšobnú dobu na jeden rok až päť rokov. Skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Podľa § 51 ods.1 Tr. zákona súd môže za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 podmiennečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho tri roky, ak páchatel'ovi zároveň uloží probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Ustanovenie § 49 ods. 2 platí rovnako.

Podľa § 51 ods.2 Tr. zákona pri určení probačného dohľadu ustanoví súd skúšobnú dobu na jeden rok až päť rokov. Skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Zároveň súd uloží obmedzenia alebo povinnosti, ktoré sú súčasťou probačného dohľadu.

Na základe uvedených skutočností možno skonštatovať, že obžalovaný sa aktuálne dopustil zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, pričom páchanie tohto typu trestného deliktu má na území Slovenskej republiky alarmujúco stúpajúcu tendenciu. Obžalovaný poškodenú počas takmer roka nielen týral psychicky, keď ju obťažoval podozrievaním z nevery, sledovaním a zaznamenávaním jej správania elektronickými prostriedkami, ale jeho konanie prešlo do roviny opakovaných fyzických atakov a vyhrážok fyzickými atakmi a to všetko ako dôsledok jeho obsesie. Dokonca i potom, čo poškodená podala trestné oznámenie na políciu, ju obžalovaný opäť fyzicky atakoval. Na základe uvedeného správania bol u poškodenej zistený syndróm týranej osoby. Správanie obžalovaného jednoznačne vykazovalo známky verbálnej i brachiálnej agresie a poškodená ho jednoznačne pociťovala ako ťažké príkorie.

Poškodená síce verbalizuje, že obžalovaného stále ľúbi, avšak je potrebné upriamiť pozornosť na tú skutočnosť, že v jej osobnostnej štruktúre sú prítomné črty špecifické pre závislú osobnosť s potrebou k niekomu patriť a vytvárať si hlbší vzťah. I napriek svojmu uvedenému tvrdeniu však poškodená podala návrh na rozvod spoločného manželstva s obžalovaným a na tomto návrhu trvá.

Krajský súd sa domnieva, že v prípade vyjadrení poškodenej na hlavnom pojednávaní ide o klasický prípad pod vplyvom času postupnej bagatelizácie konania obžalovaného ako agresora a prípadne i presúvania časti zodpovednosti za vzniknutú situáciu na seba samú. Takéto správanie je významné pre obe domáceho násillia, a to hlavne ženského pohlavia, ktoré sú náchylné nechať sa vmanipulovať do roly podriadeného subjektu, ktorý následne krach existujúceho vzťahu pociťuje aj ako svoju vinu a obáva sa z toho vyplývajúcej nožnej absencie pocitu spolupatričnosti k inej osobe, ktorá je v týchto prípadoch agresorom. O tom napokon svedčí i predchádzajúce správanie sa poškodenej, ktorá pred sociálnym okolím „zatajovala“ verbálne i brachiálne násillie zo strany obžalovaného, i z toho vzniknuté poranenia.

Obžalovaný si bol vedomý svojho správania, ktoré napokon gradovalo z „obťažovania“ a vyhrážok do fyzických útokov voči telu poškodenej. Útok voči nej dokonca zopakoval i po tom, čo bola na políciu podať trestné oznámenie.

V osobe obžalovaného sa pritom jedná o osobu v minulosti niekoľkokrát súdne trestanú v priebehu rokov 2002 - 2015. I keď v prípade väčšiny odsúdení sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený, krajský súd poznamenáva, že táto skutočnosť nebráni, aby na odsúdenia nebolo možné prihliadnuť pri úvahe o možnostiach nápravy obžalovaného a druhu trestu. Zahľadenie odsúdenia totiž spôsobuje, že mu táto skutočnosť nemôže byť zohľadnená ako priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zákona. Zahladením odsúdenia však nezaniká fakt, že trestný čin bol spáchaný a že ho spáchala konkrétna osoba. Možno skonštatovať, že i napriek predchádzajúcim odsúdeniam nemali tieto na obžalovaného zrejme dostatočný resocializačný efekt a obžalovaný sa aktuálne dopustil omnoho závažnej trestnej činnosti. Možno sa stotožniť s názorom prokurátora, že páchanie menej či viac závažnejšej trestnej činnosti nie je u obžalovaného len jednorazovým vybočením z doterajšieho spôsobu života.

Nie je preto možné stotožniť sa s názorom súdu I. stupňa, že doba výkonu väzby, ktorá bola vytrhnutím obžalovaného z rodinného prostredia, mu umožnila skorigovať jeho životné priority smerom umožňujúcim očakávať efektívne dosiahnutie účelu trestu aj formou probačného dohľadu, bez potreby ďalšieho obmedzovania osobnej slobody a že prevýchova obžalovaného bude najlepšie realizovateľná za situácie, keď tento bude môcť opäť začať fungovať ako otec detí, starajúci sa reálne o ich výchovu, kde sa osvedčil.

Práve naopak, je potrebné uviesť, že obžalovaný ako manžel i ako otec nateraz zlyhal a vzhľadom na spôsob spáchania skutku, jeho osobu i predchádzajúcu trestnú minulosť bude zo strany štátu potrebné na jeho správanie reagovať trestom prísnejším, než len podmieneným. Obžalovaný by sa totiž vrátil do prostredia, kde by s vysokou pravdepodobnosťou mohol v protisociálnom správaní pokračovať.

Sumarizujúc uvedené potom musí krajský súd uviesť, že u obžalovaného neboli splnené podmienky na uloženie podmieneného trestu odňatia slobody uvedené v § 49 ods.1 písm. a) Tr. zákona, teda že

vzhľadom na osobu páchatel'a, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, sa má dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatel'a výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

Zároveň krajský súd zistil, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností, keď u obžalovaného vzhliadol i priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zákona - teda spáchanie viacerých trestných činov. Je síce pravdou, že v súvislosti s ukladaním súhrnného trestu ukladal súd fakticky trest za viacero trestných činov, avšak zároveň trest ukladal podľa tzv. asperačnej zásady, na základe ktorej musel zvýšiť hornú hranicu trestnej sadzby, pretože trest bol ukladaný za viac trestných činov spáchaných viacerými skutkami. Z uvedeného dôvodu, i s poukazom na relevantnú judikatúru, by bolo aplikovanie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zákona porušením zásady zákazu dvojitého pričítania okolností podmieňujúcej použitie vyššej trestnej sadzby.

Preto krajský súd zrušil celý výrok o treste a zistiac u obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr.zák. - teda obžalovaný sa ku spáchaniu trestného činu priznal a úprimne ho oľutoval - upravil trestnú sadzbu podľa § 38 ods.2, ods.3 Tr. zákona tak, že pri prevažujúcom pomere poľahčujúcich okolností hornú hranicu trestnej sadzby znížil o jednu tretinu.

Keďže však bolo potrebné ukladať trest súhrnný a jeden zo spáchaných trestných činov bol zločinom, upravil krajský súd trestnú sadzbu použijúc pritom tzv. asperačnú zásadu tak, že hornú hranicu sadzby najprísnejšie trestného deliktu zvýšil o jednu tretinu. Trest následne ukladal v takto upravenej trestnej sadzbe, pričom sa stotožnil s názorom prokurátora, že sú splnené podmienky na uloženie nepodmienečného súhrnného trestu odňatia slobody na samej dolnej hranici trestnej sadzby a to v konkrétnej výmere 3 roky.

Keďže obžalovaný nebol v posledných 10 rokoch vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin, zaradil ho krajský súd na výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Zároveň z dôvodu ukladania súhrnného trestu zrušil krajský súd výrok o treste, ktorý bol obžalovanému uložený trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn.: 1T/180/2014.

Takto uložený trest považuje krajský súd za plne súladný s požiadavkami individuálnej a generálnej prevencie, ako i s požiadavkou ochrany spoločnosti.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení preto odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.